

Miten seurassimme menetelmien käyttöönottoa koordinaatiohankkeessa

Sannamaaria Järvenpää ja Suvi Vasiljev
Nuorten menetelmäkeskus KYS
12.9.2024

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

ELOISA

Etelä-Savon
hyvinvointialue

POHJOIS-KARJALAN
HYVINVOINTIALUE

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

- Taustana:
 - STM-rahoituksella aloitettu osana TulSote-hanketta syksyllä 2020, vuosina 2021-2023 osana yo-sairaalahanketta. Hanke oli osa mielenterveysstrategian toimeenpanoa
 - Vuoden 2024 alusta pysyvää yta-koordinaatiotoimintaa, Nuorten menetelmäkeskus
 - Tavoitteena kouluttaa, koordinoita ja juurruttaa nuorten psykososiaalisia menetelmiä koko Itä-Suomen yhteistyö-alueelle (menetelminä mm. IPC, Cool Kids, IPT-N)

Nuorten psykososiaaliset menetelmät

IPC (interpersonal counselling) on nuorten mielialaoireiden ja lievän, korkeintaan keskivaikean masennuksen helpottamiseksi käytettävä menetelmä, joka sopii käytettäväksi perustasolla 13-18-vuotiaiden nuorten kanssa

Cool Kids on nuorten ahdistuneisuuden hoitoon käytettävä menetelmä silloin, kun ahdistuneisuus on nuoren toimintakykyä haittaava merkittävin ongelma

IPT-N on keskivaikeaan ja vaikeaan masennukseen käytettävä hoitomenetelmä, joka sopii mm. erikoissairaanhoidon, perheneuvoloiden ja nuorten mt-työryhmien työntekijöille. Nämä terapeutit toimivat koulutuksen jälkeen IPC-menetelmätukijoina.

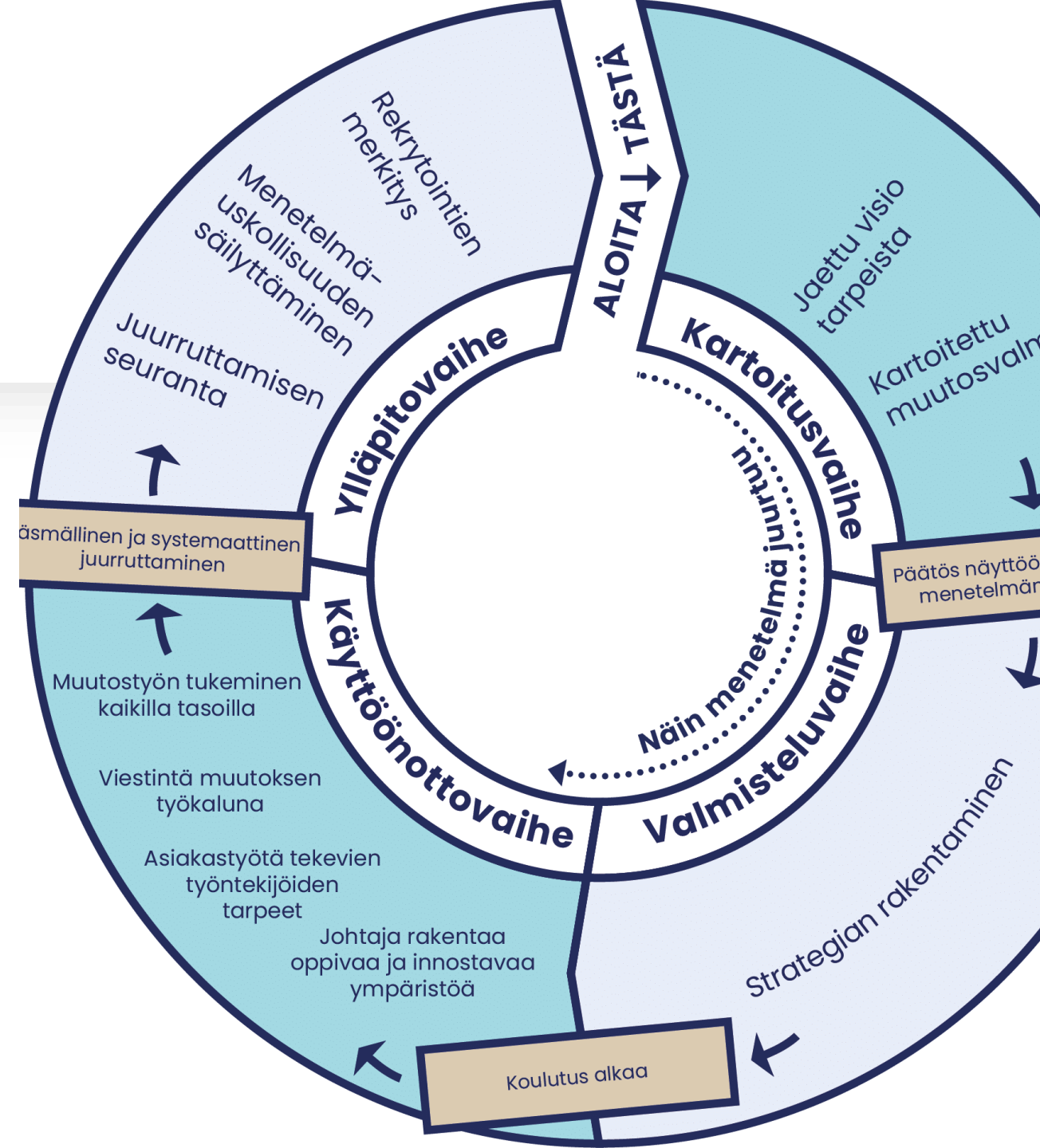
Nuorten ohjattu omahoito, hyvä käytäntö työkaluna

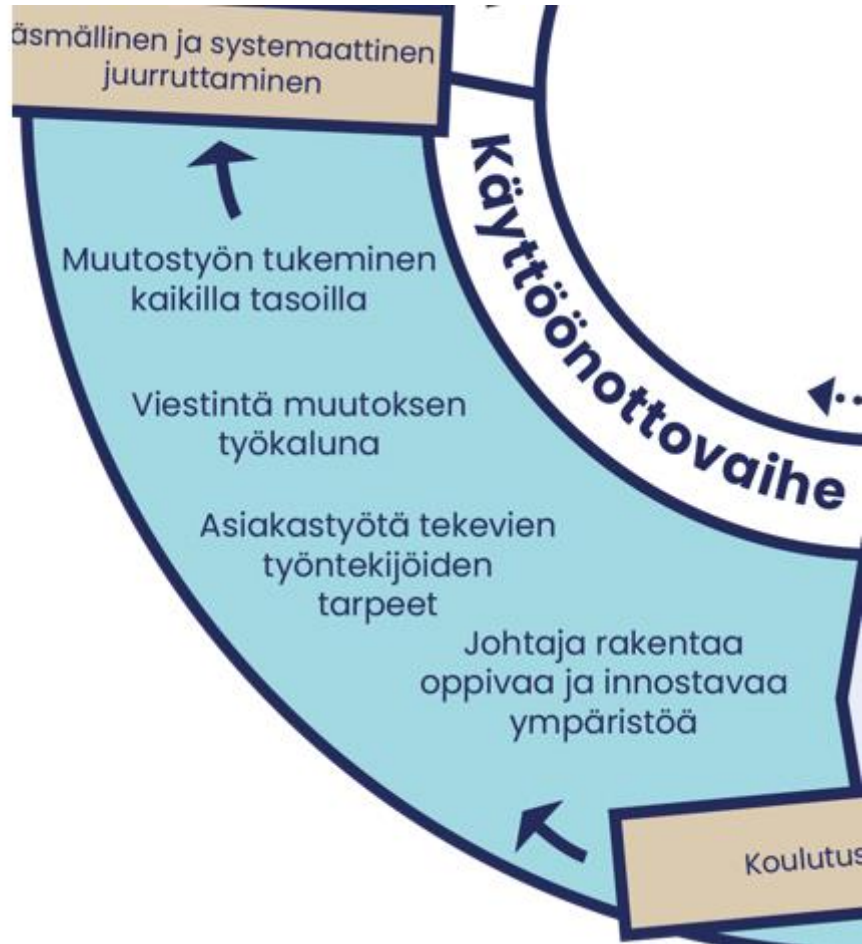

Tulevaisuudessa muita uusia menetelmiä

Implementaatio

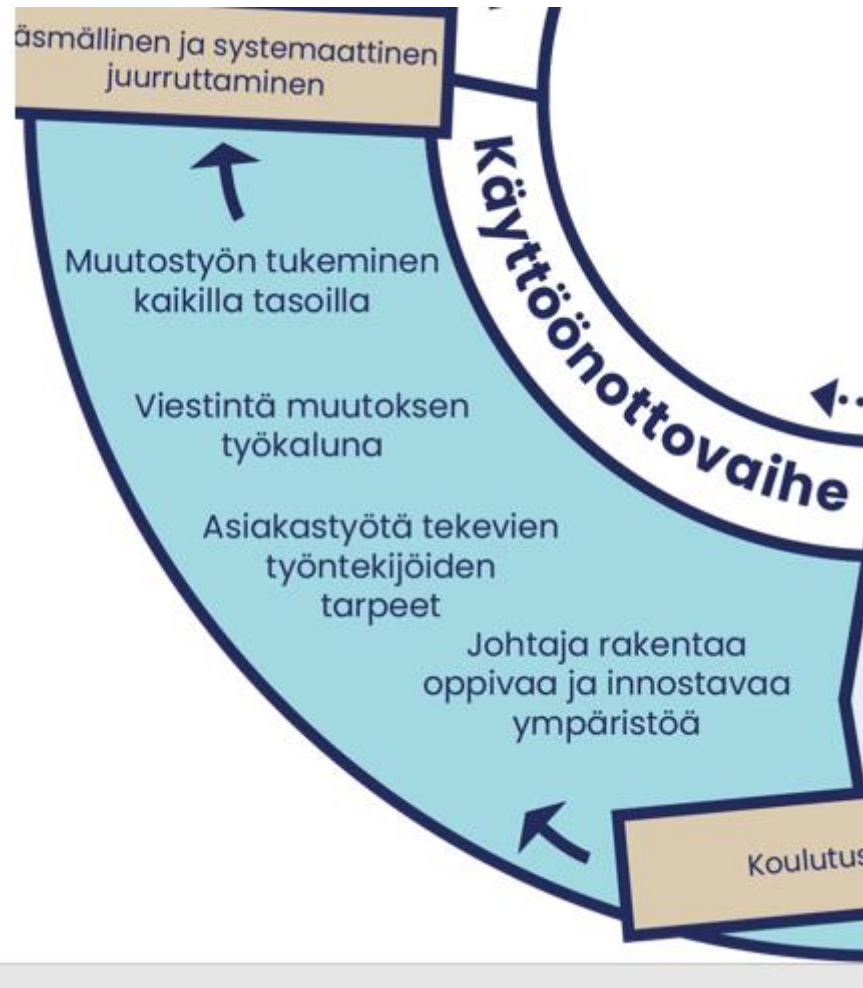
- Implementaatiotyö Itä-Suomen YTAlla nojaa EPIS-viitekehykseen
- Keskeisin tavoite implementaatioissa on, että koulutetut menetelmät saadaan työntekijöille käyttöön ja siten nuorille avuksi. Tavoite on myös, että menetelmät eivät jää vain käydyiksi koulutuksiksi, vaan oikeasti juurtuvat ”työkalupakkiin” pysyvästi käyttöön.
- Implementaatioprosessin aaltoliike ja haavoittuvuus suurissa muutoksissa

Menetelmäohjaus seurannan tukena

- Menetelmissä vuoden koulutusprosessi, jonka aikana tiivis menetelmäohjaus: menetelmäohjausten tarvetta ja järjestymistä koordinoi NMK-tiimi
- Menetelmäohjaaja varmistaa, että työntekijä tekee riittävästi jaksoja ja on läsnä menetelmäohjauksissa (oppiminen, taidot, menetelmäuskollisuus)
 - Riittävän tiivis, riittävän laadukas menetelmäohjaus olennainen ydintuki menetelmän käyttöönotolle
- Koulutusprosessin keskeyttäneiden osalta myös syyt selvitetään, ja tarvittaessa autetaan prosessissa mukana jatkamista
- Toteutetut IPC- ja Cool Kids-jaksot kirjataan työntekijän tavanomaisen kirjausjärjestelmän lisäksi **surveyspal-kyselyyn**, jota kautta NMK saa tiedot menetelmän käytön määristä ja jaksosta, mm. mittarit, ohjautuminen eteenpäin

Menetelmien käytön seuranta: työntekijöiden ja esihenkilöiden jatkuva tuki

- Menetelmien käyttöönottoa seurataan, varmistetaan ja tuetaan
- Menetelmien käyttöä ja fideeliteettiä halutaan varmistaa, jotta niistä saa apua sekä nuori että työntekijä: nuoret apua vointiinsa/oireiluunsa, työntekijä tukea omaan työhön ja työhyvinvointiin
- Jatkuva kouluttamisen tarve (vaihtuvuus) sekä kertauskoulutuspäivät
- **Tiedolla johtamisen ja valmentavan johtamisen teemat:** menetelmien käytön ja vaikutusten seuranta, menetelmien käytön määrä, tuki esihenkilötyölle: tieto työntekijöiden ja nuorten palautteista esihenkilöille tueksi menetelmien käytössä kannustamiseen, implementointioppaat

Nostoja toteutuneista IPC-jaksoista (surveys)

Vuosi 2021

- 86 % nuorista käy aloitetun IPC-jakson loppuun
- Nuoren jatko IPC-jakson jälkeen: 27% ei jatkoa, 36% harvajaksoiset seurantakäynnit, 9,5% lähete erikoissairaanhoidon

Vuosi 2022

- 86% nuorista käy aloitetun IPC-jakson loppuun
- Nuoren jatko IPC-jakson jälkeen: 36% nuorista ei jatkoa, 30% harvajaksoiset käynnit, 8,4% lähete erikoissairaanhoidon

Vuosi 2023

- 89% nuorista käy aloitetut IPC-jakson loppuun
- Nuoren jatko IPC-jakson jälkeen: 54% ei jatkoa, 41% harvajaksoiset käynnit, 5,1% lähete erikoissairaanhoidon

NOMAD-N

- Itä-Suomen yta:lla toteutettu Nomad-N-kyselyä (yhteistyössä Itla – Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö ja TAYS-tiimi)
- Nomad-N-kysely toteutettu 5/22 ja 8/23 yhteistyössä TAYS:n vastaavan tiimin kanssa, sekä koulutettujen esihenkilöille että koulutetuille IPC-työntekijöille
- Nomad-N-kyselyllä selvitettiin asenteita, motivaatiota ja resursseja, jotka estävät ja mahdollistavat menetelmän käyttöönottoa ja juurtumista
- Yleisilmiönä Nomad-N-kyselystä esiin nousi, miten resurssit koetaan liian vähäisiksi psykososiaaliselle työlle. Menetelmä koettiin kannattavana ja erityisesti terveydenhoitajien ja kuraattorien työhön hyödylliseksi, jos sille olisi riittävästi aikaa.

Nostoja Nomad-kyselystä: käyttöönoton ja juurtumisen mahdollistajia – osaaminen, motivaatio, resurssit

Esihenkilöistä 85% ja työntekijöistä 65% koki, että IPC-työ on annettu niille, joilla on menetelmään sopivat taidot.

Esihenkilöistä 64% koki, että alaisten on mahdollista integroida menetelmä omaan työhönsä. Työntekijöistä integroinnin mahdolliseksi kokivat erityisesti kuraattorit (82%) ja psykologit (83%). Terveystenhoitajista noin puolet koki integroinnin mahdolliseksi (52%).

Työntekijöistä 68% arvosti vaikutuksia, joita menetelmällä on ollut työhön

Esihenkilöistä 80%, kuraattoreista 68%, psykologeista 55% ja terveystenhoitajista 86 % näki menetelmän käytön hyödyt työnsä kannalta

Nostoja Nomad-kyselystä: käyttöönoton ja juurruttamisen haasteita

Kyselyyn vastanneista 97% käytti menetelmää, 50% koki IPC-menetelmän osaksi omaa työtään

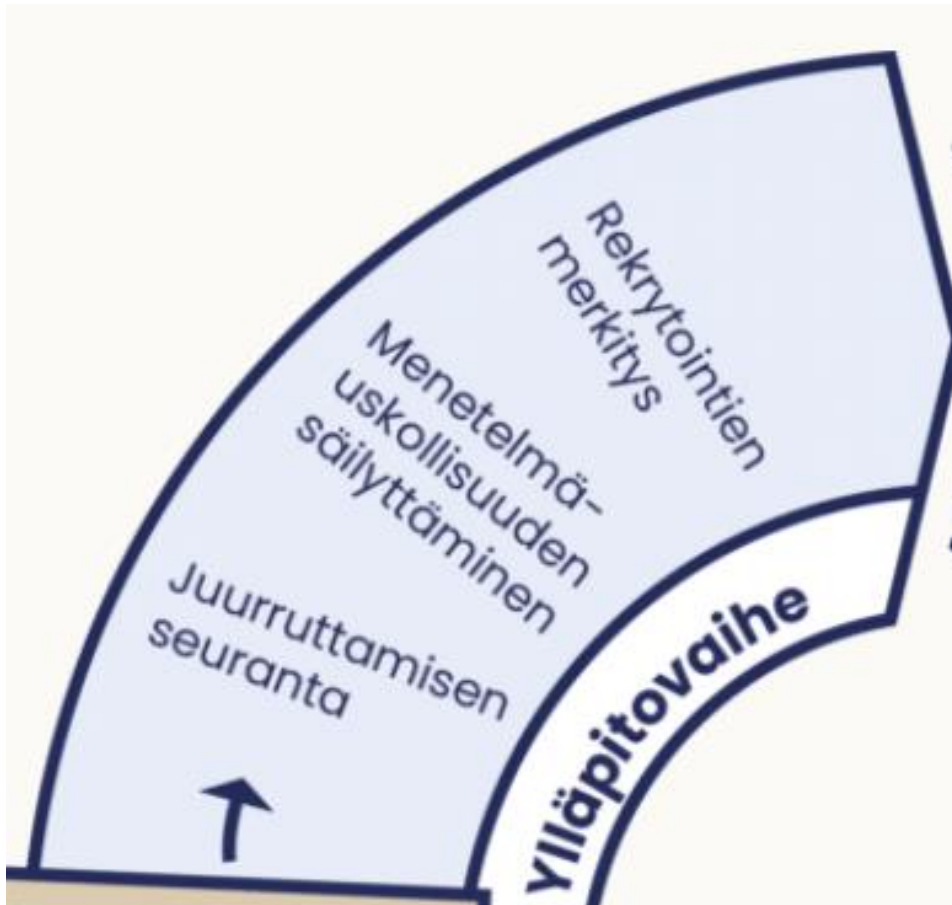
Resurssit:

- Esihenkilöistä 21 % koki, että resursseja on riittävästi menetelmän käyttämiseksi
- Työntekijöistä kokonaisuutena 30% koki, että resursseja on riittävästi menetelmän käyttämiseksi
- Terveystoimittajista vain 3% koki, että resursseja on riittävästi menetelmän käyttämiseksi

Esihenkilöistä 80% , työntekijöistä 43% oli sitä mieltä, että työyhteisössä menetelmä koetaan kannattavaksi

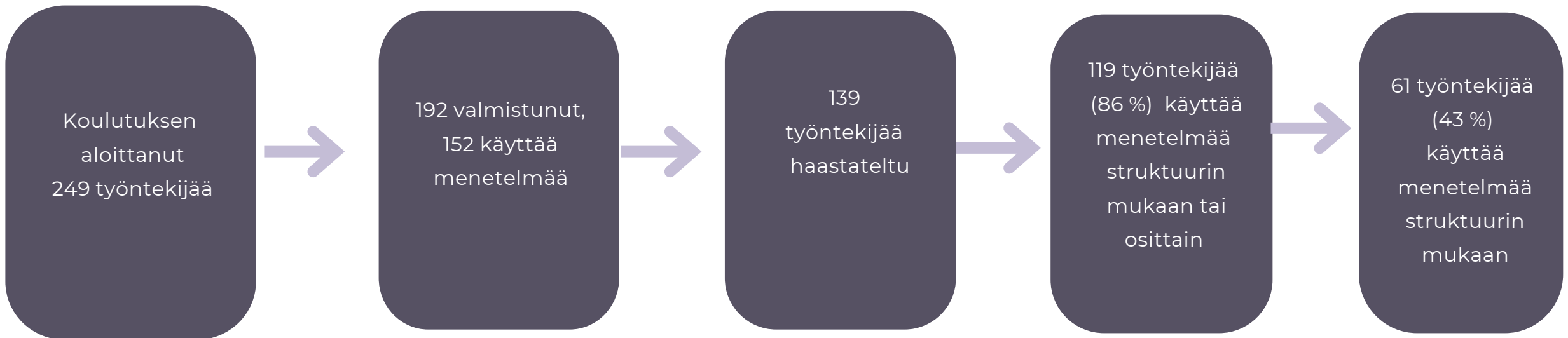
Ylläpitovaihe

- Organisaation ja johdon sitoutuminen
- Esihenkilön ja työyhteisön tuki
- **Aluepäivä:** yhteinen foorumi osaajille ja esihenkilöille → tietouden, osaamisen ja motivaation lisääminen
- Yhteiset tiimit – tietouden lisääminen menetelmästä työyksikön sisällä, potilaiden ohjautuminen, tiimin arvio
- Menetelmätuki - menetelmän käyttöä tukemaan, menetelmäuskollisuutta vahvistamaan: vankka tuki, jotta oikeat potilaat ohjautuvat hoitajaksoille, **työntekijällä varmuus ja osaaminen menetelmästä, joka syntyy vain menetelmää käyttämällä ja riittävän tuen avulla**
- Jatkuva, säännöllinen menetelmien käytön ja koulutettujen määrän seuranta, tiedolla johtamisen tuki
- Lisäkoulutustarpeiden huomiointi (boosterit, koutsaukset, uudet menetelmät)
- LUOTTAMUS ja dialogi ovat avainasemassa sekä työntekijöiden että esihenkilöiden kanssa toimiessa
- Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö

Puhelinhaastattelut IPC-koulutetuille työntekijöille v.2023 (1. ja 2. koulutus)

- Tavoitteena oli selvittää IPC:n juurtumista edistäviä ja estäviä tekijöitä sekä työntekijöiden kokema tuen tarvetta menetelmän käytölle:
 - Edistävä: tunnistetaan menetelmän käytön hyödyt sekä työntekijän että nuoren näkökulmasta. Struktuuri, tavoitteellisuus, menetelmä tuo apua nuoren tilanteen kartoittamiseen ja ammattitaidon karttuminen.
 - Estävä: Nuoren liian huono kunto tai moniongelmaiset nuoret, motivaation puute, ahdistus primäärioireena.

Mitä tiedetään menetelmien käytöstä

- Uusien menetelmien käyttöönotto vie aikaa ja uuden taidon siirtyminen kiivaaseen perustyöhön voi olla usein haastavaa, mm. th:n lakisääteiset tehtävät, ”menetelmä-ähky”
- Korona, sota, ympäristö vaikutukset niin omaan perustyöhön kuin nuorten vointiin. Mt-palveluiden kysynnän kasvu vuodesta 2016 lähtien
- Kouluilla paljon jo vaikeasti oireilevia - hoitovelka
- Työntekijävaihtuvuus, riittämättömät resurssit
- Esihenkilöhenkilövaihtuvuus – juurruttamisen aaltoliike
- Muutosvastarinta, kulttuurinmuutos
- Mt-työn sisällyttäminen omaan perustyöhön - voidaanko tällaista tehdä omassa työssä nuorten kanssa?
- Menetelmäuskollisuus
- Menetelmän juurtuminen arkityöhön
- Siirtyminen hv-alueille, organisaatiomuutokset edelleen

12.9.2024

Sannamaaria Järvenpää Suvi Vasiljev Nuorten
menetelmäkeskus

Menetelmien avulla mennään nuoren voimavaroja tukien eteenpäin

Pitkäaikainen kannattelu saadaan tiivistettyä selkeään, auttavaan jaksoon

Yhteinen struktuuri, tapa tehdä työtä selkeytynyt (kur, th, psl)

IPC:n myötä kalenterini on edelleen täynnä, mutta hallitusti, tiedän jaksojen määräaikaisuuden avulla, milloin voin ottaa seuraavan jaksolaisen, olen pystynyt aloittamaan koululla uuden ryhmän ahdistuneille ja masentuneille

Menetelmät tukevat hoidonporrastuksen toteutumista - lievät häiriöt, keskivaikeat, vaikeat

Työntekijöiden
kokemuksia

KIITOS!

Sannamaaria.jarvenpaa@pshyvinvointialue.fi

Suvi.vasiljev@pshyvinvointialue.fi